

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/20/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200012
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7013200012.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu B. J., A., právne zastúpeného JUDr. Františkom Haďušovským, advokátom, so sídlom na ul. Akademika Hronca 3, Rožňava, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava (predtým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, Krajský dopravný inšpektorát, Kuzmányho 8, Košice), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. KRPZ-KEP-KDI2-P-189/2012 zo dňa 7. novembra 2012, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/1/2013-42 zo dňa 28. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/1/2013-42 zo dňa 28. februára 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I. Konanie o priestupku

Rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Rožňave, Okresného dopravného inšpektorátu č. ORPZ-RV-ODI2-SK-216/2012 zo dňa 17. augusta 2012 v spojení s rozhodnutím žalovaného č. p. KRPZ-KEP-KDI2-P-189/2012 zo dňa 7. novembra 2012, bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase spáchania skutku (ďalej len zákon o priestupkoch alebo ZoP), pretože svojim konaním porušil § 4 ods. 2 písm. e/ s poukázaním na § 137 ods. 2 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase spáchanie skutku (ďalej len zákon o cestnej premávke alebo ZCP) tým, že dňa 24. mája 2012 v čase o 14.25 hod. viedol po štátnej ceste 1/50 v smere jazdy Zvolen Lučenec, špeciálne motorové vozidlo továrenskej značky Renault Trafic evidenčného čísla V., pričom v km 265,400 mimo obce v k.ú. C., v dôsledku únavy - mikrosnánku prešiel s vozidlom do protismernej časti

vozovky, kde narazil čelne do protiúducej jazdnej súpravy tvorenej ťahačom - NM V Volvo FH evidenčného čísla V. a návesom továrenskej značky Fliegl evidenčného čísla V., v tom čase vedenou vodičom P. R., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom E.. Pri dopravnej nehode došlo k ľahkej ujme na zdraví u vodiča B. J. g.a.h., spôsobená bola hmotná škoda na uvedenom vozidle Renault Trafic pre JENEX Dobšiná s.r.o. so sídlom Dobšiná, Kúpeľná 983 ako jeho vlastníka a na nákladnom motorovom vozidle Volvo FH pre Geostav Detva s.r.o. so sídlom Detva - Piešť I 274. Požitie alkoholu u žiadneho z vodičov vykonanou dychovou skúškou zistené nebolo.

Za tento priestupok bola žalobcovi podľa § 22 ods. 2 písm. c/ ZoP uložená sankcia - pokuta vo výške 300,- Eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 6 mesiacov. Zároveň bol podľa § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch zaviazaný uhradiť trovy konania vo výške 16,- Eur.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré Krajský dopravný inšpektorát v Košiciach rozhodnutím č. k.: KRPZ-KEP-KDI2-P-189/2012 zo dňa 7. novembra 2012 zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Žalobca v žalobe, ktorú podal proti rozhodnutiu žalovaného, navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože sa domnieval, že ako rozhodnutie žalovaného, tak aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu sú nezákonné, pretože bol ukrátený na svojich zákonných právach, keď sa z dôvodu lekárskeho vyšetrenia nemohol zúčastniť na ústnom pojednávaní o priestupku a tým nemal možnosť vyjadriť k znaleckému posudku o výške škody spôsobenej na vozidle, ktoré v čase nehody riadil. Tento znalecký posudok bol predložený prvý raz na tomto pojednávaní.

Krajský súd v Košiciach preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako i postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu podľa § 247 a nasl. O.s.p., pričom zistil, že postup pred vydaním napadnutého rozhodnutia nebol zákonný, práve pre žalobou namietanú vadu a preto ho spoločne s prvostupňovým správnym rozhodnutím ako nezákonné podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Rozsudok odôvodnil tým, že preskúmaním pripojených spisov o priestupku bolo potvrdené, že ak žalovaný pri určovaní výšky škody vychádzal zo znaleckého posudku o škode na vozidle Renault Trafic P., ktorá výška nebola nepatrná a s ktorým sa žalobca nemal možnosť oboznámiť, aj keď v dôsledku ospravedlnenia sa z pojednávania deň pred pojednávaním, tak podľa názoru súdu prvostupňový správny orgán v dôsledku tejto skutočnosti (predloženia novej skutočnosti, ktorou bol znalecký posudok predložený až na ústnom pojednávaní) mal, resp. mohol pojednávanie buď odložiť za účelom opätovného predvolania obvineného z priestupku a umožniť žalobcovi realizáciu jeho práv zaručených § 33 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní alebo mal možnosť s otázkou náhrady škody odkázať poškodeného na konanie vo veciach občianskoprávných z dôvodu, aby predišiel porušeniu práv žalobcu zaručených zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Pretože žalovaný vec žalobcu prejednal v jeho neprítomnosti bez toho, aby žalobca mal možnosť oboznámiť sa s novou skutočnosťou, ktorou bol znalecký posudok, podľa názoru súdu došlo k porušeniu jeho procesného práva zakotveného v § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ako aj zakotveného v § 33 a § 46 uvedeného zákona, na ktoré právom žalobca vo svojej žalobe poukazoval. Týmto postupom bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred správnym orgánom, ako aj porušený princíp rovnosti zbraní, či princíp práva osobnej prítomnosti na konaní, ktoré princípy musia byť premietnuté do celého správneho konania, ak má byť správne konanie spravodlivé.

Z uvedených dôvodov na základe citovaných ustanovení Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, Ústavy Slovenskej republiky a Správneho poriadku súd považoval neúčastť žalobcu na pojednávaní, na ktorom poškodený predložil znalecký posudok, o ktorom žalobca nemal vedomosť, že bude predložený, za takú chybu správneho konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť v postupe a aj v rozhodnutí žalovaného, a to v časti o náhrade škody spôsobenej priestupkom, ktorý priestupok ako taký žalobca vôbec v tomto preskúmanom prípade nenamietal a svoju vinu si v plnom rozsahu priznal a sankciu tiež bez námietok prijal.

III.

Odvolanie, vyjadrenie

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, nakoľko má za to, že rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd rozhodol nad rámec podanej žaloby. Uviedol, že žalobca sám žiadal o vykonanie ústneho konania o priestupku a žalobca súhlasil aj s tým, že svojim konaním spôsobil škodu, zodpovednosti za jej spôsobenie sa nevyhýbal a bol ju ochotný podľa svojich možností uhradiť. Žalovaný však argumentoval najmä tým, že napadnutý rozsudok považuje za nesprávny z dôvodu, že sa ním rozhodlo nad rámec žaloby, keďže ním žalobca napádal len výrok o náhrade škody a jej výške, ktorý ako samostatný výrok je oddeliteľný od výroku o vine a sankcii za priestupok. Podľa žalovaného mal teda krajský súd rozhodnúť len o zákonnosti tohto výroku, pretože ten je oddeliteľný od výroku o vine za priestupok, ku ktorému sa žalobca vyjadril, priznal ho a svoje konanie oľutoval.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že ospravedlnením z neúčasti na ústnom pojednávaní 16. augusta 2012 rozhodne nesúhlasil s vykonaním doposiaľ neznámeho znaleckého posudku o výške spôsobenej škody, ku ktorému sa dovtedy nemal možnosť vyjadriť. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok.

IV.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len „O. s. p.“, v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím číslo SLV-PS-1120/2012 z 12. decembra 2012 v zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušilo k 31. decembru 2012 okrem iných aj rozpočtovú organizáciu Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Bratislave, pričom práva a povinnosti zrušenej organizácie prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Nakoľko pôvodne žalovaný ako právnická osoba uvedeným dňom zanikol a minister nevyužil zákonnú možnosť určiť podľa § 4 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení novely č. 345/2012 Z. z. (ktorá nadobudla účinnosť 01.01.2013 a bola prijatá zrejme v súvislosti s realizáciou programu ESO), ktorý útvar Policajného zboru má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti, účastníkom konania na strane žalovaného sa stalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky z titulu právneho nástupníctva. Pod všeobecným označením žalovaný v texte je preto nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

Odvolací súd vzhľadom na to, že sa stotožnil so záverom krajského súdu o existencii takej vady konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 21. augusta 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie, ktorým bol žalobca uznaný za vinného z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. g/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej iba ZP) na vyššie uvedenom skutkovom základe, za ktorý mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. c/ ZoP uložená sankcia - pokuta vo výške 300,- Eur a zákaz činnosti viesť motorové

vozidla na dobu 6 mesiacov a povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16,- Eur.

Podľa § 2 ods. 1 ZP, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 22 ods. 1 písm. g/ ZoP, priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto vedie motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť motorové vozidlo, ktorý si privodil požitím alkoholu, a ten kto iným konaním, ako sa uvádza v písmenách a/ až j/, poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Podľa § 4 ods. 2 písm. e/ ZCP, vodič je povinný dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, osobám so zdravotným postihnutím, osobitne voči osobám, ktoré používajú bielu palicu, a starým osobám.

Podľa § 4 ods. 2 písm. c/ ZCP, vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke.

Podľa § 137 ods. 2 písm. c/ ZCP, porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je také porušenie pravidiel cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda alebo nesplnenie si povinností účastníka dopravnej nehody alebo škodovej udalosti.

Podľa § 51 ZoP, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

Preskúmaním predloženého spisového materiálu Najvyšší súd SR ako súd odvolací zistil, že správne orgány nesprávne uviedli ustanovenie § 4 ods. 2 písm. e/ ZCP, pretože zjavne mali na mysli ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ ZCP - ide však zrejme skôr o písársku než vecnú chybu, inak správne aplikovali ustanovenia zákona o priestupkoch na vzniknutú situáciu, najmä na posúdenie skutku a uloženie sankcie, avšak s výnimkou ustanovení týkajúcich sa dokazovania v správnom konaní a vplyvu zisťovania výšky škody na zistenie skutku a uloženie sankcie.

Zo skutkových zistení vyplýva jednoznačne, že žalobca spôsobil dopravnú nehodu, lebo v dôsledku únavy a spánku prešiel do protismeru a zrazil sa s protiúdcim vozidlom. Okrem zranenia sebe spôsobil i škodu na vozidlách.

Odvolací súd so zreteľom na stotožnenie sa so zisteniami a konštatovaniami krajského súdu v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody, dopĺňa len nasledujúce právne úvahy:

Na jednej strane treba prisvedčiť tvrdeniu žalovaného, že výrok o náhrade škody je samostatný a oddeliteľný výrok v priestupkovom konaní, avšak len pokiaľ bola výška škody riadne zistená, niet o nej pochybností a žiaden z účastníkov konania ju nenamieta. K tomu má prispievať aj správny orgán tým, aby pôsobil na toho, kto škodu spôsobil, aby ju dobrovoľne uhradil. Najprv však je povinný výšku škody riadne a zákonným postupom zistiť.

Nemožno však prisvedčiť tvrdeniu žalovaného, že bez riadneho zistenia výšky škody možno ukončiť konanie o priestupku, pretože výška škody je neoddeliteľnou súčasťou skutku, ktorý je v konaní označený za priestupok a spoluurčuje stupeň jeho nebezpečnosti pre spoločnosť a zároveň má vplyv i na ukladanú sankciu.

Ak by teda škoda bola zistená bez akýchkoľvek pochybností a nikto by ju nenamietal tak, ako v prerokúvanom prípade žalobca, že sa k jej zisteniu a výške nemohol vyjadriť, a to je nespochybniteľné právo obvineného z priestupku, napriek tomu, že sa ospravedlnil z ústneho pojednávania a súhlasil vo všeobecnosti s náhradou škody a vyjadril svoju zodpovednosť za to, že ju spôsobil, bolo by teoreticky možné bez akýchkoľvek problémov oddeliť výrok o náhrade spôsobenej škody od výrokov o vine a sankcii i o trovách konania, zrušiť ho a ostatné výroky ponechať nedotknuté. Avšak práve skutočnosť, že škoda nebola riadne zistená tým, že pri jej zisťovaní bolo porušené právo žalobcu vyjadriť k znaleckému posudku o zistení výšky spôsobenej škody ako k dôkazu dôležitému pre konanie a výrok o vine, sankcii a samozrejme i náhrade škody, nebolo možné uvedený nedostatok napraviť inak, než to urobil prvostupňový súd.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný

skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Táto výnimka z ustanovenia § 250i ods. 1 O.s.p. umožnila ako krajskému, tak i odvolaciemu súdu posúdiť skutkový stav bez viazanosti zisteniami správneho orgánu, najmä ak v procese jeho dokazovania zistili vadu, ktorá mohla mať vplyv na samotnú zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto stotožnil so záverom krajského súdu a jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok a úspešný žalobca si náhradu trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia v zákonnej lehote nevyčísľil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.